MTL. L.5269/1.

Conseil d'Etat
LEGISLATION
Raad van State
- 1 -
1956

coordinated (1)

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 6e juni 1956 door de Minister van Openbaar Onderwijs verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de voorwaarden waaronder leden van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van de Staat kunnen worden benoemd bij het Ministerie van Openbaar Onderwijs", heeft de 28e juni 1956 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Instruction publique, le 6 juin 1956, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant les conditions auxquelles des membres du personnel enseignant, scientifique et assimilé de l'Etat peuvent être nommés au Ministère de l'Instruction publique", a donné le 28 juin 1956 l'avis suivant :

In het opschrift ware het nuttig te preciseren dat het gaat om benoemingen bij "het hoofdbestuur van het Ministerie van Openbaar Onderwijs".

Aangezien het beschikkend gedeelte een volledige en nauwkeurige opsomming geeft van de leden van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel die voor benoeming bij het hoofdbestuur in aanmerking komen, heeft het geen nut in de aanhef te verwijzen naar de verschillende wetten tot regeling van het onderwijs en de koninklijke besluiten betreffende de wetenschappelijke inrichtingen.

Bij de considerans die de reden opgeeft waarom slechts in een beperkt aantal betrekkingen op de in het ontwerp bepaalde wijze mag worden voorzien, kan men zich afvragen of het niet beter ware de zaak te bekijken uit het gezichtspunt, niet van het personeel, doch van de overheid en die reden derhalve te formuleren als volgt :

"... aan dusdanige voorwaarden dat de grote meerderheid van bedoelde ambten voorbehouden blijft aan het personeel dat bij het hoofdbestuur fungeert en, in het belang van het bestuur, op normale bevordering moet kunnen rekenen".

Zoals artikel 1 gesteld is laat het toe leden van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van de Staat te benoemen tot betrekkingen bij het hoofdbestuur, zonder dat eerst wordt nagegaan of de aan het hoofdbestuur verbonden ambtenaren al dan niet geschikt zijn om de vacante betrekking te bekleden.

.../...

Indien, zoals blijkt uit een verklaring van de gemachtigde ambtenaar, zulks niet in de bedoeling van de Regering ligt, zou het eerste lid van bedoeld artikel beter door de volgende tekst worden vervangen :

"Wanneer Wij, na toepassing van de procedure voorgeschreven bij artikel 75 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 of na raadpleging van de directieraad door de Minister, oordelen dat in een bij het hoofdbestuur van het Ministerie van Openbaar Onderwijs vacante betrekking van directeur-generaal, directeur van administratie of adviseur niet kan worden voorzien bij wijze van bevordering, overplaatsing of wedertewerkstelling van een ambtenaar bij dit hoofdbestuur, staat het Ons vrij een lid van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van de Staat tot de graad van directeur-generaal, directeur van administratie of adviseur te benoemen om in die betrekking te voorzien.

Op de in het eerste lid bepaalde wijze kan slechts in zes betrekkingen worden voorzien".

Gelet op de invoeging van het woord "wedertewerkstelling" in het eerste lid, op het tweede lid van artikel 6 van het koninklijk besluit van 27 januari 1953 en op artikel 6 van de wet van 3 augustus 1919 en 27 mei 1947 kan het tweede lid van artikel 1 wegvallen.

Hierbij dient trouwens opgemerkt te worden dat, ingeval de wet op de prioriteitsrechten op het onderhavig geval van toepassing ware, men er alleen op de bij artikel 5 van die wet bepaalde wijze en om de aldaar vermelde redenen zou kunnen van afwijken.

.../...

Wat dient te worden verstaan onder de in artikel 2 tweemaal gebruikte woorden "inrichtingen voor hoger onderwijs" is niet duidelijk.

Volgens de gemachtigde ambtenaar gaat het de eerste maal om de inrichtingen die met de universiteiten zijn gelijkgesteld, de tweede maal om de universiteiten en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen.

Men leze derhalve "de professoren en de docenten aan de universiteiten en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen voor hoger onderwijs" en "de conservators van de universiteiten en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen voor hoger onderwijs".

Zoals het tweede lid van artikel 2 is gesteld, houdt het geen rekening met het wetenschappelijk personeel van de universiteiten en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen.

Men leze derhalve dit tweede lid, in fine, als volgt :

"... de conservators, de werkleiders en de repetitors van de universiteiten en de daarmee gelijkgestelde inrichtingen, de conservators, de dienstchefs en de laboratoriumchefs van de wetenschappelijke inrichtingen".

Het derde lid van artikel 2, dat de vereisten bepaalt waaraan de candidaten moeten voldoen, zou een afzonderlijk artikel moeten vormen.

.../...

Tenzij men inzake diploma's strengere eisen wil stellen dan die welke het statuut van het Rijkspersoneel voor de toegang tot de eerste categorie stelt, moet, in dit artikel onder nr 2, het woord "universitaire" worden geschrapt.

Tenslotte schijnt men bij het stellen van de vijfde in dit artikel vermelde voorwaarde, namelijk een loopbaanbetrekking met uitsluitende functie te bekleden, geen rekening te hebben gehouden met de omstandigheid dat de professoren en docenten aan de Rijksuniversiteiten, die een onderricht van ten minste vijf uur per week geven, aanspraak kunnen maken op volledige bezoldiging zodra zij "geen andere bezoldigde activiteit uitoefenen welke een groot gedeelte van hun tijd kan in beslag nemen".

Voor het merendeel onder hen zal het professoraat, zelfs wanneer zij op volledige bezoldiging kunnen aanspraak maken, geen "loopbaanbetrekking met uitsluitende functie" zijn.

Wil men hen het voordeel van de nieuwe regeling laten genieten, dan behoort dit vijfde vereiste als volgt te worden geformuleerd :

"5. Een loopbaanbetrekking met uitsluitende functie bekleden of, wat de professoren en docenten aan de universiteiten of daarmee gelijkgestelde inrichtingen betreft, een onderricht van ten minste vijf uur per week geven en geen andere bezoldigde activiteit uitoefenen welke een groot gedeelte van hun tijd kan in beslag nemen".

---

Dans l'intitulé, il serait utile de préciser qu'il s'agit de nominations "à l'administration centrale du Ministère de l'Instruction publique".

Le dispositif comportant une énumération complète et précise des membres du personnel enseignant, scientifique et assimilé susceptibles d'être nommés à l'administration centrale, il est inutile de se référer dans le préambule aux différentes lois organiques de l'enseignement et aux arrêtés royaux relatifs aux établissements scientifiques.

A propos du considérant, qui explique pour quel motif le système du projet ne pourra s'appliquer qu'à un nombre limité d'emplois, il est permis de se demander s'il ne convient pas de considérer le problème non du point de vue du personnel, mais de celui de l'autorité, et donc de formuler la motivation ainsi qu'il suit :

" ... telles que la grande majorité des emplois visés soit réservée au personnel en fonction dans l'administration centrale et qui, dans l'intérêt de l'administration, doit pouvoir compter sur un avancement normal".

Tel qu'il est rédigé, l'article 1er permet de nommer à des emplois à l'administration centrale des membres du personnel enseignant, scientifique et assimilé de l'Etat, sans devoir vérifier au préalable si les fonctionnaires de l'administration centrale ne sont pas capables d'occuper l'emploi vacant.

.../...

Si, comme il résulte des explications du fonctionnaire délégué, telle n'est pas l'intention du Gouvernement, l'alinéa 1er de cet article pourrait utilement être remplacé par le texte suivant :

"Lorsque Nous estimons, après application de la procédure prévue par l'article 75 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 ou après consultation du conseil de direction par le Ministre, qu'il ne peut être pourvu à un emploi de directeur général, de directeur d'administration ou de conseiller vacant à l'administration centrale du ministère de l'Instruction publique, par voie de promotion, de transfert ou de réaffectation d'un fonctionnaire de cette administration centrale, il Nous est loisible de nommer un membre du personnel enseignant, scientifique ou assimilé de l'Etat au grade de directeur général, de directeur d'administration ou de conseiller, afin de pourvoir à cette vacance.

Il ne peut être pourvu, de la manière prévue à l'alinéa 1er, qu'à six emplois".

Vu l'insertion du terme "réaffectation" à l'alinéa 1er, vu l'alinéa 2 de l'article 6 de l'arrêté royal du 27 janvier 1953 et vu l'article 6 de la loi des 3 août 1919 et du 27 mai 1947, l'alinéa 2 de l'article 1er peut être supprimé.

D'autre part, il convient d'observer que, si la loi sur les droits de priorité était applicable au présent cas, il ne pourrait y être dérogé que de la manière prévue à l'article 5 de cette loi et pour les motifs qui y sont prévus.

Il n'apparaît pas clairement ce qu'il y a lieu d'entendre par l'expression "établissements d'enseignement supérieur", employé deux fois à l'article 2.

Selon le fonctionnaire délégué il s'agit, la première fois, des établissements assimilés aux universités, et la seconde fois, des universités et des établissements assimilés.

Il convient dès lors d'écrire "les professeurs et les chargés de cours aux universités et aux établissements d'enseignement supérieur assimilés" et "les conservateurs des universités et des établissements d'enseignement supérieur assimilés".

Tel qu'il est rédigé, l'alinéa 2 de l'article 2 ne tient pas compte du personnel scientifique des universités et des établissements assimilés.

Il convient, dès lors, de rédiger cet alinéa in fine ainsi qu'il suit :

" ... les conservateurs, les chefs de travaux et les répétiteurs des universités et des établissements assimilés, les conservateurs, les chefs de service et les chefs de laboratoire des établissements scientifiques".

L'alinéa 3 de l'article 2 qui détermine les conditions à remplir par les candidats, devrait faire l'objet d'un article distinct.

A moins qu'on n'entende imposer des conditions de diplômes plus sévères que celles prévues au statut des agents de l'Etat pour l'accès à la première catégorie, il convient de supprimer le terme "universitaire" au 2°.

Enfin, la cinquième condition prévue à cet article, notamment l'occupation d'un emploi de carrière à charge exclusive, semble perdre de vue que les professeurs et chargés de cours aux universités de l'Etat qui donnent un enseignement d'au moins cinq heures par semaine peuvent prétendre à un traitement complet dès "qu'ils n'exercent aucune autre activité rétribuée pouvant absorber une grande partie de leur temps".

Pour la plupart d'entre eux, même s'ils peuvent prétendre à un traitement complet, le professorat ne constituera pas "un emploi de carrière à charge exclusive".

Si le Gouvernement entend leur accorder le bénéfice de la nouvelle réglementation, il devrait rédiger cette cinquième condition ainsi qu'il suit :

" 5. Occuper un emploi de carrière à charge exclusive ou, en ce qui concerne les professeurs et chargés de cours aux universités et aux établissements assimilés, donner un enseignement d'au moins cinq heures par semaine et ne pas exercer une autre activité rétribuée pouvant absorber une grande partie de leur temps".

---

De kamer was samengesteld uit
La chambre était composée de

de Heren : J.SUETENS, eerste-voorzitter,
Messieurs: premier président,

D.DECLEIRE, raadsheren van State,
K.MEES, conseillers d'Etat,

L.FREDERICQ, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J.LIMPENS, assesseurs de la section de législation,

J.CYPRES, adjunct-griffier, griffier.
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.DECLEIRE. Het verslag werd uitgebracht door de H.VANDER STICHELE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.DECLEIRE. Le rapport a été présenté par M.VANDER STICHELE, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,
(get.) J.CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,
(get.) J.SUETENS.